

Hadamaden josiraw dantigeƙan, 1948

ƙabila

K'a d'a kan ko dine hɔrɔɔɓa ni tilennɔɓa ni lafiya sintin ye hadamaden bɛɛ danbe dɔnni n'u josiraw danmakɛɓneni ye,

K'a d'a kan ko hadamaden josiraw n'u kɔnni kɛra dannajuguya caman sababu ye minnu bɛ maaya ɓugun, ani ko hadamaden haju bɛɛ la gɛɛnman ye de ka diɓe kura dabali min den si tɛ bali k'a hakilila fo nink'a dannasira batu, min den bɛɛ tangalen bɛ bagabagali ni ɓani ma,

K'a d'a kan ko a tɛ ɓe fo hadamaden josiraw ka lakana sariyabatufanga de fe yaasa muruti kana kɛ mɔgo ma jagoya ye tɔɓɔn ni degun kanma,

K'a d'a kan ko kanu jiidili ka kan ka kɔkɔrɔdon kabilaw ni ɓogon ɛɛ,

K'a d'a kan ko Diɓe kabilatɔn y'a ɓaniya dantige kokura, kabilaw Benkansɛben kɔɔ, ko ale sirilen bɛ hadamaden josira bɛrɛw la, hadamaden danbe n'a kiime na, ɛɛ ni muso josiraw kɛɓeni na, ani ko a b'a ɛsire maaya ka taa ɓe, diɓenatige ka ɓogoya hɔrɔɔɓa jiidilen kɔɔ,

K'a d'a kan ko tondenjamana bɛɛ y'a kandi ko a bɛ fara Kabilatɔn kan ka hadamaden josiraw n'a ka hɔrɔɔɓa bɛrɛ lakana ani k'u waleya diɓe bɛɛ kɔɔ,

K'a d'a kan ko foɓen tɛ se ka tiime a ɓe ma ni ben ma kɛ josiraw ni hɔrɔɔɓa faamucogo kan,

Tɔn ɓejama y'a kanɔ

Hadamaden josiraw dantigeƙan in ka kɛ diɓe fasoɓama n'a kabila bɛɛ kuntilenna ye, yaasa a ka basigi mɔgo kelen-kelen bɛɛ hakili la, ani maaya labɛnɓolo bɛɛ kɔɔ, u k'u ɛsiri kalan ni ladamuni fɛ ka josira ni hɔrɔɓasira ninnu batuli jiiɓi, ka fɛɛrɛ tige faso kɔɔ n'a kɔn kan ka sira ninnu jateli n'u waleyali nɛnɛnɛnɛ tiime diɓe bɛɛ, tondenjamanaw yɛrɛ kɔnɔmɔgow fɛ, ani u ka marajamanw kɔnɔmɔgow fɛ.

Sariyasen foɓ :

Hadamaden bæe danmakeɓɓenen be bange, danbe ni josira la. Hakili ni taasi b'u bæe la, wa u ka kan ka badenɓasira de waleya u ni jooɓon ce.

Sariyasen 2n :

Bæe ka kan josira ni hoɗonɓasira dantigelen ninnu bæe la, wolomali fan si t'a la, janko siyawoloma, fari jɛya n'a fiɓna, ceɓya ni musoya, kan, diine, politikisira ni miirisira jan o jan, fasowoloma ni seɗewoloma, soɗo ni bonda ni jooɗowoloma fan o fan.

Wa moɗo te mine i boɗoɗo ma, o dabolo mana ke fen o fen ye politiki ni sariya la ani diɓe koɗo: o ka ke jamana wali dugukolo yeɗemahoron ye, wali kalifafen, wali maralen, wali dankari be min ka setigiya la,

Sariyasen 3n :

Hadamaden bæe ka kan ni kisi ni tanga ni hoɗona ye.

Sariyasen 4n :

Moɗo si te ke jon ye, wali bolok moɗo. Jonna ni jonnjago jan o jan konnen don.

Sariyasen 5n :

Moɗo si ni man kan ka nangata ; dannajuguya nangini wali danbelakari nagagini man kan ka da i kan.

Sariyasen 6n :

Moɗo bæe ka kan ni jateli ye sariya fe yoro bæe.

Sariyasen 7n :

Bɛɛ ka kan sariya la, bɛɛ ka kan ni lakanani ye sariya fɛ. Bɛɛ ka kan ka kisi fisamanciyawalew ma minnu bɛ dankari kɛ Dantigɛkan in na, ani mɔgɔlaniniwale fɛn o fɛn bɛ na n'o ɲɔgɔn fisamanciya ye.

Sariyasen 8n :

Bɛɛ jo don k'i siri jamana sariyabolo ɲumanw na k'i josira bɛrɛw dankariwlew kɛɛ, i josira minnu sɛmentiyalen bɛ jamana Sariyabaju fɛ.

Sariyasen 9n :

Bin man kan ka kɛ mɔgɔ si kan k'i minɛ, k'i datugu, wali k'i gen dugu la.

Sariyasen 10n :

Bɛɛ jo bɛ k'i fɛla da kɛnɛ kan kiirida tilennen bagabagabali kɔrɔ, a ka jo ni jalaki bo ɲɔgɔn na n'a ma kɛ ni mɔgɔlawoloma ye.

Sariyasen 11n :

1. Ko mana da mɔgɔ la, i tɛ minɛ sontigi ye fo kiiri k'i jalaki bange kɛnɛ kan i lapasalisira bɛɛ tiimɛnen kɔ.
2. Mɔgɔ te ɲangi k'a da kɛwale wali fili kan kɛwaati y'a sɔrɔ si tɛ jamana kɔnɔ wali jamanaw ni ɲɔgɔn cɛ min b'o jate ko jugu ye. Wa ɲangili fana te da i kan ka tɛmɛn min tun bɛ sen na kan ko jugu kɛtuma na.

Sariyasen 12n :

Bin tɛ se ka kɛ mɔgɔ kan ka don i gundo la, i ka dukɔnɔkɔw la, i siso kɔnɔ an'i ka gundɔsɛbɛnw na, wali ka dankari kɛ i tɔgɔ ni danbe la. Sariya ka kan ka bɛɛ tanga o binkanni ni dankari sugu ma.

Sariyasen 13n :

1. Bεε ka kan ni taa-ninka-segin ye i fεre ma, ani i sigiyoro sugandili jamana kono.
2. Mogo te bali ka bo i ka jamana wali jamana wεre kono, ka tila ka segin i ka jamana kono.

Sariyasan 14n :

1. Bεε jo don ka bo mafineya koro ka taga i kun kalifa yoro wεre, wa o jamana wεre man kan k'i je kalifayoro la.
2. I man kan n'o josira ye n'i nominekun ye ko jugu keli de ye jaati forobasariya la walima kwale minnu be Kabilaton kuntilenna n'a daliluw soso.

Sariyasan 15n :

1. Mogo bεε ka kan ni kabilaya ye.
2. Bin te ke mogo si kan k'i je kabilaya la, wali k'i bali ka kabilaya falen.

Sariyasan 16n :

1. Ce ni muso si mana se furu ye, siyako t'o la, kabilako t'o la, diinako t'o la, u ka kan ni furu ni denbaya ye. U danma ka kan josira la furu dontuma n'a kuntagala kono ani a sali kene kan.
2. Furu te se ka siri ni ce ni muso ma dijne n'a ye faasi.

Sariyasan 17n :

1. I kelen na o, je kono o, mogo bεε ka kan ni togolafentigiya ye.
2. Bin te se ka ke mogo kan k'i togolafen minc i la.

Sariyasan 18n :

Bɛɛ b'i yɛɛɛ ye miirisira ni taasi ni diinɛko la; o jo b'i yamaruya ka diinɛ n'i dannako falen, ani k'u waleya i kelen na wali i n'i jɛnɔɔnɔw, kɛnɛ kan wali dunduguma na, kalan ni matarafali ni batu sen fɛ.

Sariyasen 19n :

Bɛɛ sago bɛ i miiriya la, ani i kakilila jirali; o la i tɛ bagabaga k'a da i miiriya kan, wa i jo bɛ ka miiriya ni kibaruyaw jini ani k'u gansi fo jamana fo jamana, jɛnsennifɛɛɛɛ sugu bɛɛ la.

Sariyasen 20n :

1. Bɛɛ sago bɛ ka jɛ dilan, ka jɔɔɔɔɔw kɛ.
2. Mɔɔɔ tɛ jagoya ka don jɛ la.

Sariyasen 21n :

1. Bɛɛ ka kan in jɔɔɔɔɔ ye i faso kɔɔɔw jɛkun na, i yɛɛkun wali i dungolamɔɔɔ sugandilen fɛ.
2. Bɛɛ ka kan ni jɔɔɔɔɔ ye, jɛnawoloma t'a la, i ka jamana forobabaaraw la.
3. Jamana dungo de ye forobafanga daga; a dungo ka kan ka jira kalada jɛlenw sen fɛ, bɛɛ ka kan forobakalada minnu na, gundo la wali o jɔɔɔɔɔna siraw la minnu bɛ sagolasugandili tiimɛ.

Sariyasen 22n :

Bɛɛ ye maaya den ye minnɛ, bɛɛ ka kan ni jɛsuma ye maaya kɔnɔ ; jamana ka magan ni jamanaw cɛ jɔɔɔɔɔɔɔɔɔn ka kan ka kɛ sababu ye, jamana sariya n'a seko hukumu kɔnɔ, ka bɛɛ josira tiimɛ sɔɔɔ ni dijɛnatigɛ ni faamuya siratigɛ la, danbe ni mɔɔɔ bɛɛɛɛɛ yiriwali tɛ taa o minnu kɔ.

Sariyasen 23n :

1. Mogo bæe ka kan ni baara ye, baaracogo juman in baara nafaman; bæe ka kan ka tanga baarantaja ma.
2. Baaraw mana keje, saraw ka kan ka keje ; mogo ma bo mogo la, bæe ka kan o la.
3. Mogo o mogo n'i be baara la, i ka kan ni sara sebe ye min be i n'i ka denbaya sutura hadamadeja na, ani maaya lakanasira to fen o fen n'a kun be.
4. Bæe jo be ka mogo wærew fara i kan ka kaaratow dilan, wali ka don baaratow na, yaasa k'i nafasiraw makara.

Sariyasen 24n:

Bæe ka kan i lafiye ni jenaje ye, ani baarawaati dannen hake la, ani waati ni waati segegnabo min te sara la.

Sariyasen 25n :

1. Mogo bæe ka kan ni soro ye dijenatige la min be keneya ni heere sabati i n'i ka denbaya ye, i ko balo, fæerebo, siso, furakeli, ani maaya demensira gelenw; i ka kan ni demen ye baarantaja ni bana ni dese ni firiya ni koru konu, o n'a jogonna baanmako mana ke sababu ye k'i ka dijenatige sorosiraw tije.
2. Bange ni deja ka kan ni demen ni ladonni kerekereennen ye. Den o den, a kera furu den ye o, a ma ke furu den ye o, bæe ka kan lakanacogo kelen na maaya konu.

Sariyasen 26n :

1. Mogo bæe ka kan ni kalan ye. Sara man kan ka bo kalan na, kalanbaju koni na fiyew. Kalanbaju ye bæe ma wajibi ye. Fæerekalan ni baarakalan ka kan ka forobaya; kalandakunba ka kan ka labila bæe ye, fisamanciya t'a la, mogo o mogo n'i y'a sarati dafa.

